

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO**

Seduta tas-16 ta' April, 2009

Appell Kriminali Numru. 75/2009

**Il-Pulizija
(Spt. B.Spiteri)**

**Vs
Anthony Balzan**

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fid-9 ta' Gunju, 2008, ghall-habta ta' 1.00 a.m., gewwa "Cycas", Triq Dun Guzepp Xerri, San Giljan, hebb kontra l-persuna ta' Maria Dolores (Doreen) Balzan u kkagunalha offiza ta' natura hafifa skond kif iccertifika Dr. Costantino Caruana MD minn San Giljan.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tas-26 ta' Frar, 2009, li biha, wara li rat l-artikolu 221 (3)(b) tal-kap. 9, sabet lill-appellant hati w ikkundannatu ghall-multa ta' tmin mitt Euro (€800).

Rat ir-rikors tal-appellant minnu pprezentat fil-5 ta' Marzu, 2009, li bih talab li din il-Qorti joghgobha tirrevoka w thassar id-decizjoni moghtija mill-Ewwel Qorti filwaqt li taghti dawk il-provvedimenti kollha necessarji w opportuni li jidhrilha xierqa.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat il-verbal li bih il-Qorti rrilevat il-possibilita' tan-nullita' tar-rikors tal-appell ghaliex f' dan il-kaz kien hemm l-akkwiexxenza ghas-sentenza appellata billi mhux biss ma ntalbitx is-sospensjoni tal-ezekuzzjoni tas-sentenza w ma nghatax garanzija skond il-ligi mill-appellant, imma hu sahansitra talab w ottjena zmien biex ihallas il-multa erogata.

Semghet it-trattazzjoni dwar din il-pregudizzjali;

Ikkonsidrat;

Illi mill-verbal a fol. 11 u 12 tal-process (apparti li minn imkien ma jirrizulta li l-appellant f' xi hin talab li jkun assistit mill-Avukat tieghu) , meta l-Ewwel Qorti tat is-sentenza appellata, l-appellant mhux talli ma avzax lil Qorti li jrid jappella minnha, imma sahansitra talab zmien biex ihallas il-multa nflitta fuqu. Din it-talba giet milqugha u l-Qorti akkordatlu li jhallas il-multa bir-rata ta' mitt Ewro (E100) fix-xahar, bl-ewwel skadenza fl-ahhar ta' Marzu, 2009, skond l-artikolu 14 tal-Kap.9.

Illi jidher li wara l-appellant kellu ripensament u pprezenta r-rikors tal-appell odjern fil-5 ta' Marzu, 2009.

Ikkonsidrat;

Illi mhux kontestat li fid-data tas-sentenza ma ntalbitx is-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza tal-Ewwel Qorti. Illi umbaghad, una volta li ma saritx it-talba ghas-

sospenzjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza, l-Ewwel Qorti ovvjament dak in-nhar ma mponietx it-termini tal-garanzija tajba li hija mehtiega skond l-artikolu 416 (1) fuq imsemmi biex appellant jaqla' mill-Qorti Inferjuri it-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenza.

Proprijament it-twaqqif tal-esekuzzjoni jinqala' b' talba *ad hoc* li ssir lill-Ewwel Qorti w dik il-Qorti, meta tilqa' t-talba timponi l-garanzija li hija kondizzjoni *sine qua non* ghat-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenza, skond l-artikolu 416 (1) tal-Kodici Kriminali li jghid espressament li it-talba tigi milqugha **“KEMM IL-DARBA (il-persuna) TAGHTI GARANZIJA TAJBA”**.

(ara App. Krim., **“Il-Pulizija vs. Jesmar Joe Abela”** [28.10.2004])

Illi kif gie ritenut minn din il-Qorti diversament preseduta fl-Appell Kriminali **“Il-Pulizija vs. Mario Mifsud”** [5.5.1994] :-

“Kwantu ghall-pregudizzjali tan-nullita' w irritwalita' tal-appell minhabba l-mankanza tat-talba ghas-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza skond l-artikolu 416 tal-Kodici Kriminali, jidher li l-gurisprudenza pparifikat tali mankanza mal-akkwiexxenza, liema akkwiexxenza hija in konflitt mall-volonta' li wiehed jappella.” (ara **“Il-Pulizija vs. Moses Bugeja u Edward Grech”**, App.Krim. [28.1.94] ; **“Il-Pulizija vs. Frangisk Borg”**, [18.1.41]; Vol. XXXIII.iv.391 u **“Il-Pulizija vs. Alfred Ancilleri u John Cauchi.”**)

u aktar 'l isfel fl-istess sentenza dik il-Qorti ziedet tghid :-

“wahda mill-karatteristici tal-process penali fis-sistema taghna huwa , illi kif appena tinghata sentenza , hlief jekk ikun hemm previst mod iehor fl-istess sentenza jew x'imkien iehor fil-ligi, dik is-sentenza ghandha tigi esegwita immedjetament.”

L-istess principju gie ribadit fl-appelli Kriminali : **“Il-Pulizija vs. Karl Gialanze”** [17.5.94.] u **“Il-Pulizija vs. Francis**

Micallef” [5.7.94] , **“Il-Pulizija vs. Francis Scicluna”** [20.1.95] u **“I-Pulizija vs. Carmel Attard”** [30.6.95] .

Illi l-artikolu 665 tal-Kodici Kriminali jghid testwalment li :-

“Bla hsara tad-dispozizzjonijiet ta’ l-artikolu 28A (li jirrigwardaw sentenzi ta’ prgunerija sospizi) u d-dispozizzjonijiet ta’ dan il-Kodici dwar il-hlas ta’ pieni ta’ flus, KULL DECIZJONI GHANDHA TIGI ESEGWITA MINNUFIEH LI TINGHATA.” (Emfasi ta’ din il-Qorti)

Umbaghad l-artikolu 416 (1) tal-istess Kodici li jghid testwalment li :-

“persuna misjuba hatja ...tista’ , meta tiddikjara imqar bil-fomm, li trid tappella mis-sentenza , taqla mill-Qorti nferjuri t-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenza”

Din il-Qorti diversament preseduta fis-sentenza fuq citata kienet validament argumentat li dawn iz-zewg dispozizzjonijiet moqrijin flimkien, necessarjament ifissru li biex it-talba ghas-sospensjoni ta’ l-esekuzzjoni tas-sentenza tkun tista’ tigi milqugha, jehtieg li tigi maghmula immedjetament kif tkun giet moghtija s-sentenza u b’dan il-mod biss tista tigi evitata l-esekuzzjoni mmedjata tas-sentenza skond l-artikolu 665 citat .

Illi din il-Qorti, kif preseduta, taqbel perfettament ma dan ir-ragunament u tirritjeni li bil-fatt li l-appellant odjern, ma deherlux li kellu jiddikjara li jrid jappella, immedjetament wara li nghatat is-sentenza kien inghata bidu effettiv ghall-esekuzzjoni tas-sentenza mill-appellant. (Ara ukoll l-Appell Kriminali : **“Il-Pulizija vs. Victor Vella”** [30.1.2003], **“Il-Pulizija vs. Anthony Cauchi”** [3.7.2003] u ohrajn).

Illi din il-pozizzjoni ma mbidlitx bl-introduzzjoni recenti tas-subartikolu gdid (3A) ghall-artikolu 416 tal-Kodici Kriminali bl-Att XVI tal-2006. Dan ghaliex dan is-subartikolu japplika biss ghall-kazijiet imsemmija fis-subartikolu (3) li jipprecedieh u cioe’ fejn il-persuna misjuba hatja tkun taht

arrest. F' dan il-kaz ma jirrizultax li l-appellant kien taht arrest meta tressaq quddiem l-Ewwel Qorti jew meta nghatat is-sentenza appellata w ghalhekk ghalih ghadhom japplikaw bis-shieh u bla ebda eccezzjoni d-dispozizzjonijiet tas-subartikolu (1) tal-art.416 li jghid li l-persuna misjuba hatja li ma tkunx taht arrest ghar-reat li tieghu tkun giet misjuba hatja, tista', meta tiddikjara, imqar bil-fomm, li trid tappella mis-sentenza, taqla' mill-qorti inferjuri t-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenza, kemm il-darba taghti garanzija tajba skond is-subartikolu (1) tal-artikolu 577, li tidher ghal kull att tal-kawza quddiem il-Qorti Superjuri kull darba li tigi msejja minn dik il-Qorti (Sottolinear t' din il-Qorti).

F' dan il-kaz la tirrizulta tali dikjarazzjoni w, inqas u inqas l-ghoti tal-garanzija li hija kondizzjoni *sine qua non* biex tinkiseb is-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza. Ghalhekk din il-pregudizzjali hi ben fondata f' dan il-kaz.

Inoltre il-fatt li l-appellant dak in-nhar tas-sentenza, minnflok talab is-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza, addirittura talab iz-zmien ghall-hlas jikkonferma li hu kien akkwiezza ghall-istess kundanna w l-akkwiezza ma hix kompatibbli mal-ezercizzju tad-dritt tal-appell. Hekk fl-Appell Kriminali: **"II-PULIZIJA vs. CARMEL ATTARD"** [30.6.1995] din il-Qorti diversament preseduta mill-Onor. Imhallef (illum Prim' Imhallef) Dr. V. De Gaetano, gie ritenut li:-

"Is-semplici talba ghal hlas rateali tikkostitwixxi akkwiezza ghas-sentenza, liema akkwiezza mhix kompatibbli mal-volonta' li jsir appell minn dik is-sentenza. Il-fatt li persuna ma tkunx hallset sad-data ta' l-appell ma jbidel xejn ghal dak li jirrigwarda l-inappellabilita' tas-sentenza ossia l-irritwalita' tar-rikors tal-appell, peress li kif inhu maghruf anke meta ma jinghatax zmien ghall-hlas, il-burokrazija ta' l-amministrazzjoni tal-qorti tiehu granet, gimghat u xi kulltant xhur biex il-multi jingabru." (sottolinear ta' din il-Qorti)

Umbaghad jigi sottolinejat ukoll li l-Ewwel Qorti ma kellha ebda obbligu li tinforma lill-appellant li hu kellu dritt

Kopja Informali ta' Sentenza

jappella w tispjegal li seta' jitlob is-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza, w, jekk stess ma ghamlitx dan, dan ma jissana b' ebda mod in-nuqqas tal-appellant li jaghmel it-talba ghas-sospensjoni tal-esekluzzjoni tas-sentenza tempestivament *seduta stante* kif fuq intqal.

Ghal dawn l-motivi w fid-dawl ta' din l-interpretazzjoni tal-pozizzjoni guridika moghtija minn din il-Qorti diversament preseduta w anki kif preseduta, din il-Qorti tiddikjara l-appell irritu w null u konsegwentement tastjeni milli tkompli tiehu konjizzjoni ulterjuri tieghu.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----